

IZBOJAK ILI IZBOJ

Nažalost, u prošlosti nije uvijek bilo tako, kao što nije ni dandanas. Često smo svjedoci da struka automatizmom preuzima neke stručne riječi koje su pogrešno stvorene jer njihovi autori ne konzultiraju stručnjake za jezik. Kao primjer ču nавести samo jednu riječ koja je preplavila našu stručnu literaturu, kako stariju, tako i noviju, a to je riječ **izboj**. Zavirimo li u različite rječnike hrvatskog jezika, vidjet ćemo da mnogi od njih tu riječ uopće ne navode. U onima u kojima je navedena, isključivo je tehnički pojam i označava bočno pomicanje krme prema strani vrtnje brodskog vijka kad je kormilo u sredini. Ali zato navode riječ **izbojak**; prema Aniću (1991), **izbojak m** (*gen. jd izbojka, nom. mn izbojci, gen. mn izbojaka*) mlada grančica na stablu ili grani koja tek izbjija i još nema otvrdlu koru. Ni dvojezični rječnici uglavnom nemaju riječ **izboj** već **izbojak**, posebice starija izdanja. Riječ **izboj** u tehnici se rabi u potpuno drugičijem značenju. Primjerice, Wikipedija uz odrednicu **brodski vijak** navodi: ... u vožnji krmom obje sile stvaraju izboj u lijevu stranu, ili: Prednosti su brodova s dva vijka u tome što nemaju negativan izboj. Dabčev tehnički rječnik (1969) navodi riječ **izboj m** (jednokratna pojava) i daljnje izvedenice; izbojna bljeskalica, izbojna lampa, izbojni kapacitet, izbojni otpornik itd.

Da zaključim, prema navedenome, za mladu grančicu, (mladicu) na stablu ili grani koja tek izbjija i još nema otvrdlu koru trebali bismo prihvatići riječ **izbojak**, a riječ **izboj** prepustiti tehničkoj struci, gdje je već i našla svoje mjesto.

Petar Mesić
mesic.petar@gmail.com

POVODOM ODLASKA U MIROVINU prof. dr. sc. MILANA GLAVAŠA

Nakon 40 godina rada na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1.10. 2011. umirovljen je prof. dr. sc. Milan Glavaš. Tom prilikom njegovi studenti iskazali su mu veliko poštovanje. O tome i životu prof. dr. sc. Milana Glavaš dajemo pregled u najkraće mogućim crtama.

Roden je u Krasnu 1945. godine gdje je završio osnovnu školu. Srednju šumarsku školu završio je 1965. godine u Delnicama, a Šumarski fakultet u Zagrebu 1971. godine. Nakon završetka studija na istome fakultetu je primljen za asistenta iz Šumarske fitopatologije. Akademске godine 1974/75 održavao je vježbe iz fitopatologije i studentima Agronomskog

fakulteta (među studentima tada je bila i predsjednica HDBZ, prof. dr. sc. Jasmina Igrc Barčić). Usavršavao se kod profesora Josipa Kišpatića na Katedri za fitopatologiju Poljoprivrednog fakulteta, a zatim u Nemačkoj (Hannover Münden) kod poznatog prof. Heinza Butina. Magistarski rad naslova „Prilog poznavanje gljive *Ophiostoma quercus* (Georgev.) Nannf. u našim šumama“ obrano je 1980., a disertaciju pod naslovom „Istraživanja parazitske gljive *Elytroderma torres-juandii* Diamandis et Minter na borovim iglicama u Dalmaciji,, obranio je 1988. godine. Na Šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu napredovao je kao sveučilišni nastavnik od asistenta do redovitog profesora (2003) u trajnom zvanju.

Napisao je nekoliko knjiga i skripta: Osnove šumarske fitopatologije, 1996.; sveučilišni udžbenik; Gljivične bolesti šumskog drveća 1999.; sveučilišni udžbenik; Sredstva za zaštitu bilja u šumarstvu, 2004., 1-54. (skripta); Šumski požari, 2006. 1-95. (skripta); Osnove zaštite šuma, 1-111., 2012. (skripta).

U nekoliko edicija napisao je poglavlja iz svoje uže specijalnosti od kojih se navode značajnije: 1. Glavaš, M. Harapin, M. & Hrašovec, B. (1992.) Zaštita šuma.// U knjizi: Šume u Hrvatskoj, // Šumarski Fakultet Zagreb i „Hrvatske šume“ 171-180; 2. Glavaš, M & Margaletić, J. (2003.) Zaštita šuma hrasta lužnjaka. // U knjizi: Retrospektiva i perspektiva gospodarenja šumama hrasta lužnjaka u Hrvatskoj //, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, 167-181.; 3. Glavaš, M. (2003.) Crveno srce i trulež bukovine // U knjizi: Obična bukva u Hrvatskoj //Akademija šumarskih znanosti, 561-573.; 4. Cvetnić, Ž.; Margaletić, J., Đikić, M., Glavaš, M., Đikić, D. Špičić, S., Jurić, I.; Salajpal, K. (2002.) Glodavci kao mogući rezervoari leptospiroze u otvorenim sustavima držanja svinja // U knjizi: Turopoljska svinja autohtona hrvatska pashmina // Velika Gorica: Plemenita općina turopoljska, 165-172.; 5. Glavaš, M. & Diminić, D. (2001.) Mikološki kompleks obične jеле // U knjizi: Obična jela u Hrvatskoj // Akademija šumarskih znanosti, Hrvatske šume, 606-625.; 6. Glavaš, M. & Margaletić, J. (2001.) Smeda pjegavost iglica alepskoga bora i mjere zaštite. // U knjizi Znanost u potrajanom gospodarenju hrvatskim šumama //: Šumarski fakultet - Zagreb i Šumarski institut - Jastrebarsko, 636.; 7. Glavaš, M. & Margaletić, J. (2001.) Štete od životinja // U knjizi: Obična jela u Hrvatskoj //: Akademija šumarskih znanosti Zagreb, 626-629; 8. Glavaš, M. Margaletić, J. (2001.) Relativna brojnost sitnih glodavaca i njihovo suzbijanje u gospodarskoj jedinici "Požeška gora" // U knjizi: Zdravo očuvati zdravim u novom tisućljeću // Odjel za DDD Hrvatske veterinarske komore Zagreb i Zavod za animalnu higijenu, okoliš i etologiju Veterinarskoga fakulteta Zagreb; Odjel za zoohigijenu i tehnologiju stočarske proizvodnje Hrvatskoga veterinarskog instituta Zagreb, 401.; 9. Margaletić, J. & Glavaš, M. (2001.) Istraživanje dinamike populacija sitnih glodavaca metodom minimalnoga kvadrata u Gospodarskoj jedinici "Slatinske nizinske šume" // Znanost u potrajanom gospodarenju hrvatskim šumama // Šumarski fakultet Zagreb; Šumarski institut - Jastrebarsko, 2001. 636 str.; 10. Glavaš, M. (2005). Uzročnici truleži topola i vrba i uzročnici venuća i sušenja briješta // U knjizi: Poplavne šume u Hrvatskoj // Akademija

šumarskih znanosti, 398-411., 11. Glavaš, M. & Diminić, D. (2011.) Bolesti šumskoga drveća. i Glavaš, M., Đurđević, Z. & Jurjević, P.; Šumski požari na kršu. U knjizi: Šume hrvatskoga Sredozemlja // Akademija šumarskih znanosti, 533-555 i 573-584.

Do danas je objavio preko stotinu znanstvenih i stručnih radova, brojne prikaze, sažetke, poglavља u knjigama i niz drugih napisa. U časopisu Šumarski list objavio je blizu 60 naslova, a u Glasilo biljne zaštite objavio je preko 30 naslova.

Recenzirao je na desetke znanstvenih i stručnih radova i preko 10 domaćih i inozemnih knjiga. U cilju popularizacije znanosti i struke imao je višegodišnje priloge za emisiju o ljekovitom bilju u studiju HRT-Zagreb 2 „Živjeti svoj život“ te stotine javnih predavanja iz područja zaštite bilja, ljekovitog i medonosnog bilja i na druge. Član je brojnih stručnih organizacija: Hrvatskog šumarskog društva, Hrvatskog biološkog društva, Mediterranean Phytopathological Union, International Union of Forest Research Organizations. Hrvatskog ekološkog društava čiji je bio predsjednik. Jedan je od osnivača Akademije šumarskih znanosti gdje obnaša dužnost tajnika Odsjeka zaštite šuma i lovstva.

Pri Hrvatskom šumarskom društvu osnovao je Sekciju za zaštitu šuma čiji je ujedno i voditelj. S ponosom ističemo da je prof. dr. sc. Milan Glavaš bio sudionik osnivanja HDBZ. U našem društvu bio je predsjednik Nadzornog odbora potom član Upravnog odbora, a sada obavlja dužnost dopredsjednika. Njegova aktivnost u HDBZ posebno je prepoznatljiva po okupljanju šumara na Seminarima biljne zaštite. Nezaboravan je njegov smisao za humor što je posebno došlo do izražaja prilikom stručnog izleta u Krasno.

Član je uređivačkog odbora „Glasila biljne zaštite“ te nekoliko domaćih i jednog inozemnog časopisa.

Nezaobilazan je njegov doprinos u razvoju kadrova i Zavoda za zaštitu šuma i lovno gospodarenje matičnoga fakulteta te razvojem suradnje sa sličnim institucijama u Ljubljani i Sarajevu.

Prof. dr. sc. Milan Glavaš je na redovnom i diplomskom studiju predavao čitav niz predmeta iz područja zaštite šuma.

Bio je mentor na znatnom broju doktorskih i magistarskih radova, te preko 100 diplomskih radova. Studentima je gradivo tumačio na sebi specifičan način, srčano, jednostavno i jasno upućujući ih na rješavanje zaštitarskih problema u budućem radu. Malo je predavača koji su i najkomplikiranije teme uspjevali približiti studentu, a to je prof. M. Glavašu uspjevalo. Za njega su studenti govorili da osjećaju kako u dvoranu dolazi za njihovo dobro, a ne za sebe. Opće je poznato mišljenje studenata da im na njegovim predavanjima nikada nije bilo dosadno ni dugotrajno. Uostalom takvoga ga znamo i sa naših zajedničkih skupova.

Za njegova predavanja, napisane udžbenike i skripta, korektan odnos na ispitima, pristupačnost, otvorenost i nesebičnost studenti su mu prilikom odlaska u mirovinu iskazali poštovanje uručivši mu Zahvalu u obliku plakete „za nesebičan doprinos razvoju znanosti, struke te za predan rad sa

studentima“. Uz brojne nagrada od koji ističemo Zlatnu plaketu HDBZ dodjeljenu 2004. godine, priznanje studenata ima posebnu vrijednost, jer je to potvrada njegovog životnog opredjeljenja.

Takav način iskazivanja zahvale prema jednom profesoru zasigurno je rijedak, a možda i jedinstven slučaj među nastavnicima. S naše strane pridružujemo se studentima šumarstva uz iskrene čestitke prof. dr. sc. Milanu Glavašu za čitav stručni i znanstveni opus i doprinos Hrvatskom društvu biljne zaštite.

Prof. dr. sc. Bogdan Cyjetković

NOVA IZDANJA

PRIRUČNICI O ŠTEMNIM ORGANIZMIMA

Specijalisti Zavoda za zaštitu bilja napisali su 12 priručnika o karantenskim štetnim organizmima. Priručnici su napisani vrlo detaljno i na visokom stručnom nivou, ali isto tako i razumljivim stilom za svakog uzgajivača bilja. Pravovremenim prepoznavanjem štetnih organizama moći će se poduzeti mjere zaštite i spriječiti njihovo širenje, što je i svrha priručnika. Tiskanje priručnika omogućilo je Ministarstvo poljoprivrede. Priručnici su dostupni na internet adresi: <http://www.hcpbs.hr/default.aspx?id=463>. U tiskanom obliku mogu se naručiti u Zavodu za zaštitu bilja.

Rhynchophorus ferrugineus – crvena palmina pipa

Autori: Tatjana Masten Milek, Mladen Šimala

Venuće i sušenje drvenastog bilja – *Phytophthora ramorum*

Autori: Željko Tomić, Andrija Vukadin

Azijska strizibuba – *Anoplophora chinensis*

Autor: Andrija Vukadin